

E-poodide järelevalve

Järelevalve viidi läbi augustis-septembris 2015 ja selle käigus küsitleti 10 Eesti e-kaubandusega tegelevat ettevõtet. Seire eesmärgiks oli kontrollida isikuandmete kaitse nõuetele vastavust ettevõtete e-poe klientide isikuandmete töötlemisel. Lisaks soovis Inspeksioon teavet koostöös Eesti E-kaubanduse Liiduga algatatud ennetustegevuse tulemuslikkuse ja Inspeksiooni poolt 2014 avaldatud juhise „Turvaline E-pood”¹ rakendamisest tegelikkuses.

Küsitletud 10 e-kaubandusega tegelevat ettevõtet valiti juhuvaliku teel, soovides saada võimalikult täpset läbilõiget Eestis tegutsevate e-poodide isikuandmete töötlemise tasemest. Nii kaasati valimisse erineva suuruse ja käibega ettevõtteid. Nendeks olid Chilli Deals OÜ, Buduaar Meedia OÜ, ONOFF Jaekaubanduse OÜ, Shoppa OÜ, Hansapost OÜ, DLB Trading OÜ, AS EESTI TELEKOM, ON24 Aktsiaselts, AS Estonian Air ja Apollo Holding OÜ.

Järelevalve keskendus järgmistele aspektidele: milliseid andmeid e-poes klientidelt koguvad; kuidas ja kui kaua neid säilitatakse ja kas klientide isikuandmeid edastatakse ka koostööpartneritele; millised turvanõuded ja turvameetmed on kehtestatud e-poes klientide autentimisele; millised on üldised infoturbe meetmed ettevõttes; kuidas on korraldatud ettevõtetes töötajate infoturbealane koolitus ja ligipääs kliendiandmetele.

Järelevalve tulemused

Kliendiandmete kogumise juures Inspeksioon suuremaid ebakõlasid ei täheldanud, enamik e-poode kogub kliendi tuvastamiseks ning ostude sooritamiseks vajalikke ning põhjendatud kontakt- ja isikuandmeid. Samuti ei jagata enamasti kogutud kliendiandmeid koostööpartneritega, kuid kasutatakse teenusepakkujaid majutusteenuse või mõne muu IT-lahenduse jaoks. Mõne üksiku e-poe puhul märkis Inspeksioon isikuandmete töötlemise ülemäärasust või ebaselgust andmete kogumisel ning säilitamisel.

Klientide autentimiseks kasutatakse erineva turvaastmega meetodeid (salasõna, brauserites kasutatavad turvaprotokollid, sertifikaadid, ühenduse krüpteerimine). Kasutatakse ka sotsiaalmeedia ühiste kasutajatunnustega (Facebook, Google Microsoft) ühildamist. Autentimine läbi pangalingi või ID-kaardi/mobiil-ID on osades e-poodides kasutusel ostu- ja müügitehingute jaoks.

E-poode pidavate ettevõtete töötajate infoturbealane ettevalmistus sõltub väga palju ettevõtte suuruselt ja võimalustest, küberturbemeeskondade kõrval on palju kasutusel eraldi ka üksikud, kõikide ülesannetega tegelevad „IT-inimesed”, kelle infoturbealane koolitus toimub töö käigus ning vastutusala hõlmab kõiki ettevõtte IKT-valdkonna funktsioone.

Kokkuvõte

Kogutud informatsiooni põhjal hindab inspeksioon seiratud e-poodide kliendiandmete töötlemise taseme ja ettevõtetes rakendatud infoturbe meetmeid rahuldavaks. Üksikud järelevalve käigus avastatud küsitavused edastati märkuste ja soovitusena ettevõtetele. Andmekaitse Inspeksioon tuletab meelde, et vastavalt isikuandmete kaitse seadusele² vastutab ettevõtte kõigi nende valduses olevate kliendiandmete turvalisuse eest ning soovib jätkuvalt panustada IT-valdkonna töötajate erialasesse koolitusse.

1 http://www.aki.ee/sites/www.aki.ee/files/elfinder/article_files/Turvaline%20e-pood.pdf

2 https://www.riigiteataja.ee/otsingu_tulemus.html?sakk=kehtivad&otsisona=ihs

Järelevalve viis läbi Andmekaitse Inspeksiooni andmeturbeekspert Andrus Altmeri.